

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้ให้ความสนใจกับพัฒนาการของบทบาทสมาคมชาวจีนที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพมหานครระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2485 จนถึงพ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมของสังคมไทยที่มีผลต่อบทบาทสมาคมชาวจีนในกรุงเทพ และพยายามสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสมาคมจีนซึ่งในงานศึกษาจะประกอบไปด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประวัติสมาคมจีนในประเทศไทย บทบาทของสมาคมชาวจีนในกรุงเทพ และกรณีศึกษา คือ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง บทสุดท้าย คือ บทวิเคราะห์และสรุป

จากผลการศึกษาเมื่อผู้ศึกษาได้มีการสำรวจสมาคมชาวจีนในกรุงเทพพบว่า สมาคมชาวจีนในกรุงเทพสามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ สมาคมที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า จำนวน 40 สมาคม สมาคมส่งเสริมวิชาชีพ จำนวน 24 สมาคม สมาคมกลุ่มภาษาจำนวน 9 สมาคม สมาคมระดับอำเภอในจีน จำนวน 14 สมาคม สมาคมแซ่ตระกูลจำนวน 103 สมาคม สมาคมทางสาธารณกุศล จำนวน 252 สมาคม สมาคมทางวัฒนธรรม จำนวน 50 สมาคม สมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียน จำนวน 20 สมาคม สมาคมที่เกี่ยวกับกลุ่มอายุ จำนวน 4 สมาคม รวมทั้งสิ้น 522 สมาคม จากการศึกษาบทบาทของสมาคมจีนในกรุงเทพ พบว่า บทบาทของสมาคมจีนในช่วงก่อน พ.ศ. 2512 นั้น มักจะเน้นบทบาทการให้ความช่วยเหลือแก่จีนอพยพซึ่งอยู่ในภูมิลำเนาเดิมเดียวกัน กลุ่มภาษาพูดอย่างเดียวกัน หรืออยู่ในแซ่ตระกูลเดียวกัน หลังจากนั้นเป็นต้นมาบทบาทของสมาคมชาวจีน มักจะมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงในบทบาทสมาคม เพื่อให้สมาคมสามารถดำรงอยู่ได้ และสามารถดำรงเอกลักษณ์ความเป็นจีนได้อย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็คือ การดำเนินกิจกรรมบทบาททางสาธารณกุศล และการให้ความร่วมมือกับทาง

ราชการ อย่างไรก็ตามบทบาทของสมาคมจีนยังสำคัญอยู่ ดังนั้น สมาคมจีนในกรุงเทพมหานคร
ดำรงอยู่ควบคู่กับสังคมไทยต่อไป